

Žinių 1199

1

Prieš surašant gerai išsiskaityti instrukciją!

Žinių lapo Nr. (nerašyti)

Lietuvos žemės vardynas

renkamas Švietimo Ministerijos

Su visokiais klausimais, iškilusiais surašant žemės vardyną, kreiptis ir prirašytus žinių lapus siųsti:
Valstybės Archeologijos Komisija — Lietuvos žemės vardynas, Kaunas, Vytauto Didžiojo Muziejus.

Žemės vardai

Medšarkės

(oficialinis vardas)

Kaimo, dvaro, vienkiemio, miesto, bažnytkaimio, girininkijos,
(liečiantįjį pavadinimą pabraukti)

Darbenų

valsčiaus

Įrėtingos

apskrities

Sunaudoti spausdinti ir rankraštiniai šaltiniai bei jų sutrumpinimai

Surašytojo:

Pavardė, vardas Strumskienė Petronėlė

verslas mokytoja

Gimimo vieta Daugėlai, km.

valsčius

Verišėnai

apskritis

Įrėtinga

Adresas: Darbenų pšt., Darbenų Nr.1 pradžios mokykla, Įrėtingos apskr.

Žinios surašytos 1935 m.

lapkričio

mėn.

1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Eilės Nr.	Vardas rašomąja kalba parašytas		Vardas vietos žmonių ištarme	Senovinės vardo formos	4 skilties šaltinis	Žinios surinktos iš	Dalykas	Žemės paviršiaus rūšis, išvaizda, kokybė	Dydis	Lokalizacija	Upių, upelių ištakų bei žiočių vietos ir jų apibūdinimas	Pastabos
	a) tikrintojo	b) surašytojo										
1.		aptvarai <i>aptvarus</i>	Aptvarai			ž. k.	pievos ir dirvos	smėlis ir molis, lygi vieta	apie 40 ha	Medšarkių dvoro rytų pusėj		
2.		Baso kalva <i>B</i>	Basda kalva <i>Bāda kalns</i>			ž. k.	dirbama žemė	smėlis su molis, lyguma	apie 20 ha	Už Sereikių, kairėj. Darbėnų - Šaukšėmės kelio pusėj.		
3.		Brukis <i>rogis</i> <i>or žgi</i>	Bro'gis			ž. k.	brastva			Per Šaulės upelį, Staneikos juozo sklype.		
4.		Brukio laukas	Bro'ge lauk's			ž. k.	pievos	durpynai, žema vieta	apie 20 ha	Nuo Singio antano į pietų - rytus, šiaurės Šaulės upelio.		
5.		Dumpio pievos <i>dūmpio</i> <i>dūmapi</i>	Dum'pe pie'vos			ž. k.	pievos	durpynai, žema vieta	apie 15 ha	Nuo Dumpio kelio į šiaurę.		
6.		Šaulė <i>kalis</i> <i>šuljė</i>	Šeo'šė			ž. k.	upelis			Teka pro Medšar- kių kaimą.	Gradičia nuo ypilties, nuo Šiau- piškių, Tekla į šventąją Šaukš- mės dvaro laukus.	Seniau Šaulėj buvę labai daug žuvų.
7.		Šaulės pievos	Šeo'šės pie'vos			ž. k.	pievos	durpynai, žema vieta	apie 20 ha	Į pietų - vakarus nuo Darbėnų - Šaukšėmės kelio, abipus Šaulės upelio.		
8.		Medšarkių palivarkas	Met'sarkiū pal'verks			ž. k.	palivarkas		apie 80 ha	Medšarkių kai- mė.		
9.		Medšarkiai	Met'sarke'			ž. k.	kaimas		apie 1,5 km. ilgio, 12 kiemus			
10.		Miškiški Miškos pušynėlis	Miš'kiške Miš'kos pošina'lis			ž. k.	pušynėlis ir pievelė	smėlėta žė- mė, lygi.	apie 8 ha	Už Šaulės upės tilto, į pietų - vakarus nuo Darbėnų - Šaukšė- mės kelio.		
11.		Pastrakšiški Pastrakšys	Pastrakšėškė Pastrakšys'			ž. k.	dirbama žemė	smėlėta, ly- gi žemė	apie 8 ha	Nuo Sereikių, Birštos Šaukšėmės baigyturaimio link, į šiaurę, nuo Darbėnų - Šaukšėmės kelio		
12.		Sereikių Berštva	Serei'kiū Bėrštva			ž. k.	plėšimas	smiltynai	apie 7 ha	Į šiaurę nuo Darbė- nų - Šaukšėmės kelio, apie 200 m. nuo Šaul- ės upelio.		
13.		Sereikiai <i>kiūs</i>	Serei'ke			ž. k.	dirbama žemė	smėlis su molis	apie 20 ha	Į šiaurę nuo Darbė- nų - Šaukšėmės kelio, dešiniame Šaulės upės krante.		
14.		Svilinė	Svilė'ni			ž. k.	kalvelė	dvi kalvelės tarp dirbamos žemės		Apie 40 m. nuo Darbė- nų - Šaukšėmės kelio, apie 120 m. į rytus nuo Bakalniškio juozo trobos		Seniau čia buvusi kariai- ma „Svilinė“. Jos pamatai, tiki- na, ji buvusi valdiška, jai nuomavosi žydams. Čia žmola, degdavo.
15.		Varlių priėdas	Var'liū priėc			ž. k.	palkei	durpėta žemė	30x30m	Tarp Miškos puši- nėlio ir Singio, Sta- neikos sklype	Varšavą išskūsta, pa- varonį ir rudenį patvirta Seniau čia buvęs priė- das. Dabar Singys yra gyvuliams gudyti duobę išsikasę.	

13 Istorinės žinios

Nr. 8. Medšarkių palivarkas. Jūr dabar yra palivarkas, ten seniau buvo Medšarkių km. Jonai atėmė iš žmonių žemes ir juos išvairė. Mačiūnų dr. savininkas baronas Rucinas čia įsteigęs palivarką ir pavadęs savo sūnui Adalbertui. Medšarkių Rucinais nupirktas iš nusibambutijusio generolo Narboko, kurio žemės buvusios lig jūros (Palangos). Jo duonas buvo Sankšėnė. Nr. 13. Sereikių. Sereikių km. Buvo nukeltas iš Sausdravos. Rucinais atėmė žemes iš sereikiškių ir davė jiems Sausdravose. Valantino sklype buvusios Sereikių metininkų trobos; čia prasideda Sereikių km. Abipus Darbėnų-Sankšėnės kelio buvo Sereikių laukai. Neseniai Motiejūnų sklype buvo dar Sereikių stoginė, kurio žingsnis nupirktas iš trobos paristatės. Sereikiuose buvo trys kiemai: Priėmniai, Liliai ir Galdikai.

14 Archeologinės žinios

15 Vardų kilmės aiškinimai

Nr. 1. Aptvarai. Čia buvo didelis beržynas - Medšarkių palivarko aptvertos gamyklos. Jrad buvo aptvertas, ir vadinami Aptvarai. Nr. 2. Badė kalva. Taip vadinasi todėl, kad čia buvo molija, labai nederlinga žemė, čia nebuvo naugės. Nr. 3. Brukis. Per Kulšės upę buvo padarytas lyg. Brukis: Kulšė buvo užsila akmenimis (kulaiciais), kad galima būtų pervairuoti į pievas, esančias anapus Kulšės upės. Nr. 4. Brukio laukas. Taip vadinasi, nuo Brukio. Nr. 5. Dumpio pievos. Nuo kelio, Dumpio, kuris eina nuo Mačiūnų dv. į Darbėnų mot. Nr. 7. Kulšės pievos. Vadinasi taip todėl, kad jos yra prie Kulšės upės. Nr. 10. Miškiškės. Čia Miška gyvenęs, nuo to ir vardas. Nr. 11. Strakšys. Čia strakšiai gyvenę. Nr. 12. Sereikių Berštva. Čia buvo Sereikių km. aptvertas beržynėlis, „apšluokas“. Jame buvo daug berželių, todėl ir pavadinotas Berštva. Nr. 15. Varlių prūdas. Seniau čia buvo prūdas; jame buvo daug varlių. Nuo to ir vardas.

16 Tautosakinės žinios

Nr. 10. Miškiškės. a) Seniau čia Miška gyvenęs. Miška buvo Medumo tarnas (Medumui priklausė ir Medumiškių km. Tai kaima, jis buvo perkeis iš generolo Narboko.) Baronas Rucinas iš Medumo paėmęs tarną, Mišką, o jam mainais davęs sūnį. Mišką Rucinas apgyvendinęs Miškiškėj. b) Prie Mišką, Miškiškėj Šimkai gyvenę. Rucinais Šimkus išvairė, o čia lido gyventi Miškai. Miška buvo neteisėtas Rucino sūnus, kurį parsivežęs iš Rusijos. Miška buvo Rucino medininkas (eigelis) ir dažnai važinėdavo į Mačiūnų dr. pas Rucinus. Prie Miškiškės per Kulšės upę tilto nebuvo. Kartais, grįždamas girtas iš Rucinų (jo brolis Rucinas buvo jį priverčinęs), nusikendo Kulšę. Palaidotas Vėretingoj. c) Toje pačioje vietoj, prie Miškiškės, kur dabar yra tiltas per Kulšės upę, stendęs ir kunigas Vėrelel. Jis važiavęs iš Darbėnų į Sankšėnę į Endriejaus atlaikus.

Zinių teikėjo(-jų) pavardė, vardas 1) Petrikis Jonas 13 Nr. 8, Nr. 13, 15 Nr. 1, Nr. 2, Nr. 3, Nr. 10, Nr. 12,

16 Nr. 10 (6) 2) Strakšys Juozas 15 Nr. 11, 16 Nr. 10 (a) 3) Bertasiūtė Emilija 16 Nr. 10 (c)

Gimimo vieta(os) 1 Sankšėnės mot., 2 Mačiūnų dv., 3 Sausdravai. Kardenos parapija

Amžius

					2, 3	1
iki 15	15—25	25—40	40—60	60—80	per 80	

valsčius Darbėnai

apskritis Vėretinga